

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

ZİHİN ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI SINIF DERS İÇERİKLERİ

I.YARIYIL

Psikolojiye Giriş

Bir sosyal bilim olarak psikolojinin tanımı ve çalışma alanları, psikolojide araştırma yöntemleri, duyum ve algı, toplumsal bir varlık olarak insan, duygular, güdüler, kişilik, ruh sağlığı ve hastalıkları.

Özel Eğitim

Özel gereksinimi olan çocuklar ve özel eğitim, gelişimsel yetersizlikler: zeka geriliği ve otistik bozukluklar, öğrenme güçlükleri, işitme yetersizlikleri, dil ve konuşma bozuklukları, duyu ve davranış bozuklukları, görme yetersizlikleri, bedensel yetersizlikler, üstün zeka ve yetenek, kaynaştırma, erken eğitim, Dünya’da ve Türkiye’de özel eğitim uygulamaları.

Türkçe I: Yazılı Anlatım

Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri, (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman, vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale, vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi, Osmanlı Devleti’nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl), Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı, M. Kemal’in Samsun’a Çıkışı ve Anadolu’daki Durum, Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı, TBMM’nin Kuruluşu ve İç İsyenlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Bilgisayar I

Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar; genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolama programları, veri sunumu; eğitimde internet kullanımı; bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri; bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.

Yabancı Dil I

İngilizcenin temel zaman kavramlarını, cümleyi kurmayı konuşulanı anlayarak cevap vermeyi, kendi konularında İngilizce kaynakları okuyarak anlamalarını sağlamak üzere geliştirilmiş bir derstir.

Eğitim Bilimine Giriş

Eğitimin temel kavramları, bir bilim olarak eğitimin temelleri (felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik), eğitimin tarihsel gelişimi, eğitim bilimlerinde yöntem, eğitimin işlevleri, eğitim bilimleri bakış açısıyla toplumsal değişme ve yenileşme, bir meslek olarak öğretmenlik, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL

Zihin Engelliler ve Eğitimleri

Terim ve tanımlar, AAMR tanımlarının kuramsal temelleri, sınıflama, görülme sıklığı ve yaygınlık, zekanın değerlendirilmesi, uyumsal davranışların değerlendirilmesi, biyolojik kaynakları ve önlenmesi, zeka geriliğinin psiko-sosyal yönleri, hafif geriliği olan bireylerin özellikleri, ağır geriliği olan bireylerin özellikleri, bebeklik ve erken çocuklukta eğitim, ilköğretim, geçiş yılları.

Bireysel Farklar ve Psikoloji Yaklaşımları

İnsan davranışlarını bilimsel yöntemle inceleme; bireysel, bireyler arası, bireyin kendi içindeki farkları ve özel eğitim sınıflandırmaları; yetersizliği olanlara hizmet yaklaşımları; farklılığın nedenlerini, doğurgularını ve giderilmesini açıklayan psiko-dinamik, biyofiziksel, davranışsal, sosyolojik ve diğer yaklaşımlar.

Eğitim Psikolojisi

Psikoloji ve eğitim psikolojisinin tanım ve işlevleri, çocuk ve ergen gelişimi, fiziksel, sosyal, bilişsel, duygusal ve ahlaki gelişim; öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler, günümüzdeki öğrenme kuramları (Davranışçı, bilişsel kuramlar özellikle yapılandırmacı, beyin temelli öğrenme kuramları vb.), etkili öğretim ve etkili öğretimi etkileyen faktörler; motivasyon, bireysel farklılıklar ve öğrencilerin grup içindeki davranışları.

Türkçe II: Sözlü Anlatım

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe'nin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, metin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II

Siyasi alanda yapılan devrimler, siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, Hukuk alanında yapılan devrimler, Toplumsal yaşayışın düzenlenmesi, Ekonomik alanda yapılan yenilikler, 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış politikası, Türk Devriminin İlkeleri- Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik-Bütünleyici ilkeler.

Yabancı Dil II

İngilizce'nin ileri düzeyde zaman kavramlarını, cümleyi kurmayı konuşulanı anlayarak cevap vermeyi, kendi konularında İngilizce kaynakları okuyarak anlamalarını sağlamak üzere geliştirilmiş bir derstir.

Bilgisayar II

Bilgisayar destekli öğretim ile ilgili temel kavramlar, öğeleri, kuramsal temelleri ve uygulama yöntemleri. Bilgisayar destekli öğretimde kullanılan yaygın formatlar. Ders yazılımlarının tasarımı, değerlendirme yaklaşımları ve seçimi, uzaktan eğitim uygulamaları, veri tabanı programları ile ilgili temel beceriler

Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım

İlk yardım tanımı ve genelleme; solunum sistemi ve acil durumlarda yapılacaklar, dolaşım sistemi ve acil durumlarda yapılacaklar, kalp durması ve acil durumlarda yapılacaklar, kanamalar ve acil durumlarda yapılacaklar, yanıklar ve acil durumlarda yapılacaklar, yaralanmalar, kırılmalar ve acil durumlarda yapılacaklar, zehirlenmeler ve acil durumlarda yapılacaklar, şuur kaybı ve ilk yardım, epilepsi nöbetleri, nöbetler sırasında ve sonrasında yapılacaklar.

III. YARIYIL

Öğretim İlke ve Yöntemleri

Bu ders kapsamında program geliştirme sürecini analiz edebilmesi, öğrenci merkezli bir öğretme-öğrenme süreci düzenlenmesi, öğretim ilkelerinin açıklanması, öğretim etkinliklerini etkili bir biçimde planlanması konuları işlenmektedir.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları

Bireysel eğitimle bireyselleştirilmiş eğitim arasındaki farklar, öğretim ve programın öğelerinin betimlendiği, ve bu çerçevede engelli çocuklar açısından öğretim amaçlarının işlevi ve bireyselleştirilmiş öğretim planının öğeleri ve çocuğun performansını belirleme teknikleri ve tekniklerle ilgili olarak muhtevaya dayalı ölçü aracı geliştirme, performansa dayalı ölçü aracı geliştirebilmek için ünite, kavram ve beceri analizi yapma, çocuğun performansına göre uzun dönemli amaç yazma, öğretim amaçları yazma (davranışsal amaç yazma) ve amacın gerçekleşmesi için öğretim ortamını ve öğretim basamaklarını belirlemenin uygulamalı olarak yapıldığı bir derstir.

Eğitsel ve Davranışsal Ölçme ve Değerlendirme

Tanılama yaklaşımları, Türkiye'de engelli çocukların tanılama süreci, tıbbi ve eğitsel tanılama ve değerlendirmenin kaynaklandığı esaslar, ve sınıf öğretmenini kullanımına yönelik olarak akademik beceri ve kavramların ölçümleme ve kayıt etme tekniklerinin tanıtılmasını içeren bir derstir.

Engellilere Yönelik Tutumların Değiştirilmesi

Zedelenme , yetersizlik, özür kavramlarının tanımlarını, bedensel yetersizlikle uyum davranışları arasındaki ilişkiyi somatopsikoloji çerçevesinde anlama, açıklama ve önleme , yetersizliklerin duygusal bozukluklara etkisi, uyum problemlerinin ortaya çıkması durumu ve önlenmesi, yeni psikolojik ortamlar aracılığıyla yetersizlikten etkilenenlerin uyum durumunu anlama, davranışın açıklamaları çerçevesinde etiketleme, davranışın tarihsel ve

açıklanmalarını ve engellilerin uyum sorunlarında engellilere yönelik tutumlar ve tutumların değiştirilmesini içeren bir derstir.

Zihin Engellilere Kavram ve Beceri Öğretimi

Zihinsel beceriler ve aşama sırası, ayırt etme düzeyinde ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlama ve performans düzeyi belirleme, performans düzeyine dayalı olarak uzun ve kısa dönemli ve öğretimsel amaçları belirleme ve yazma, somut kavramların analizi, kavramın ölçüt bağımlı ölçü aracını hazırlama, öğrencinin performans düzeyini belirleme, uzun-kısa ve öğretimsel amaçları belirleme ve yazma, öğretimsel amaçları gerçekleştirecek şekilde açık anlatım yöntemine göre kavramın sunulmasını, becerilerin yatay ve dikey sıraları, beceri için ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlama, tek fırsat ve çoklu fırsat yöntemiyle performans düzeyi belirleme, tüm beceri - ileri zincirleme ve tersine zincirleme yaklaşımlarına göre amaçların düzenlenmesi, ipuçları ve ipuçlarının geri çekilmesi sürecini içeren bir derstir.

Uygulamalı Davranış Analizi

Problem davranışın normlara göre tanımlandığı ve davranış azlığı ya da fazlalığı olan problem davranışın değiştirilmesi için davranışı arttırma va azaltma işlem süreçlerinin uygulanması çerçesinde, şekil verme, pekiştirme tarifeleri, sosyal ve etkinlik pekiştiricilerinin kullanımını, dönüştürülebilir sembol pekiştiricileri desenleme ve kullanma, sönme, tepkinin bedli, ayrımlı pekiştirmeyele davranışların azaltılmasını içeren bir derstir.

Özel Eğitimde Drama (Seçmeli)

Bu ders kapsamında özel gereksinimli çocukların akademik ve sosyal eğitimlerinde kullanılabilecek drama uygulamalarının tanıtılması, planlanması ve uygulanması çalışmaları yürütülecektir.

Yaratıcılık ve Geliştirilmesi (Seçmeli)

Yaratıcılığın tanımı. Yaratıcı düşünmenin insan ve toplum hayatı için önemi. Yaratıcılığı etkileyen toplumsal, gelişimsel, duygusal ve eğitsel engeller, Yaratıcılık ve zeka arası ilişki, Yaratıcılığın boyutları, Yaratıcılığa yönelik eğitsel hedefler, Yaratıcı düşünmeyi açıklayan kuramlar, Yaratıcılık ve diğer düşünme becerileri ile ilişkisi, beyin fırtınası, yaratıcılık ve oyun ve sanat, Yetişkinler ve çocuklar için yaratıcılığı geliştirici etkinlikler oluşturma işlenecektir.

IV. YARIYIL

Erken Çocuklukta Özel Eğitim

0-6 Yaş grubundaki yetersizlikten etkilenmiş gelişimsel geriliği olan çocukların iletişim, büyük kas, küçük kas, alıcı dil, kişisel ve toplumsal beceri alanlarındaki performanslarını, gelişim beceri envanterlerinden yararlanarak saptama ve her çocuk için uygun olabilecek programın nasıl hazırlanacağını ve bu programın nasıl uygulanacağı konusunda ailelere rehberlik etmeyi amaçlayan bir derstir.

Zihin Engellilere İletişim Becerileri Kazandırma

İşlevsel dilin aşamalarına göre bir resimli kitabı veya öyküyü analiz etme, ölçü aracı geliştirme, her aşamaya göre ders planı hazırlama. Bu dersin okumaya hazırlık bölümünde sırasıyla şu konuya yer verilecektir; okuma becerisinin kazanımında okumaya hazırlığa hazırlığın yeri, okumaya hazırlıkta algı gelişimi, algı gelişiminin her aşamasıyla ilgili

doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan bireyselleştirilmiş okumaya hazırlığa hazırlık materyali hazırlamayı içeren bir derstir. Konuşmayla ilgili bölümünde kendini, gereksinimlerini anlatma ve karşılıklı konuşma becerilerinin kazandırılmasına ilişkin bir derstir.

Zihinsel Engellilere Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi

Bu derste; sosyal bilimin ve sosyal bilgilerin tanımı müfredat çeşitleri, sosyal bilgiler müfredatı ve bu müfredatın düzenlenmesi, müfredat dışı önerilen üniteler, müfredatta bulunan ve müfredat dışı ünitelerin analizlerinin yapılması. Hayat bilgisi dersinin içeriği ve tanımı, müfredattaki ünitelerin düzenlenmesi, müfredat dışı ünite önerileri ve analizi. Hayat Bilgisi dersinde kazandırılacak beceriler, yapılacak etkinlikler, güncel olaylar, belirli gün ve haftaların yeri ve önemi amaçları, öğretim yaklaşımları, öğretim teknikleri, belirli gün ve haftaların analizi, tümevarım yöntemi, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler kavramlarının tümevarım yöntemine yöre analizi, ölçü aracının hazırlanması, amaçların belirlenerek ders planlarının hazırlanması, tümevarım yöntemine göre konuların sunumu, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler materyallerinden; yerküre, harita, zaman şeridi kullanımı, günlük yaşam becerileri konularına yer verilecektir.

Zihinsel Engellilere Resim İş Öğretimi

Çizgi gelişim aşamalarını, küçük kas motor gelişim sırasını, küçük kas motor becerilerinin analizlerinin yapımını ve zihinsel engellilere çizgi, boyama, kesme ve yapıştırmanın nasıl öğretileceğini kazandırmayı amaçlayan bir derstir.

Zihin Engellilere Matematik Öğretimi

Basamaklı öğretim ve doğrudan öğretim yaklaşımlarına göre, sayı, dört işlem sözlü problemlerinin öğretimini; sayı ve dört işlemle ilgili kaba değerlendirme ve ölçüt bağımlı ölçü araçlarının geliştirilmesi, sık yapılan hatalar ve hata analizini içerir.

Kaynaştırma ve Destek Özel Eğitim Hizmetleri

Bu ders kapsamında kaynaştırma ve destek hizmetlerinin tarihçesi, dünyadaki uygulamalar, Türkiye'deki yasal mevzuat, destek özel eğitim uygulamalarının kapsamı, sınıf içerisinde akademik başarı ve sosyal kabülü sağlamak için gerekli olan uygulamalar işlenmektedir.

Özel Gereksinimli Çocuklarda Fiziksel Eğitim (Seçmeli)

Normal gelişim gösteren çocuklarda fiziksel eğitim, özel gereksinimli çocuklarda fiziksel gelişim, fiziksel eğitime yönelik öğretim yaklaşımları ve uygulamaları konuları bu ders kapsamında işlenmektedir.

Öğrenmenin Nörolojik Temelleri (Seçmeli)

Nöroloji ile ilgili temel kavramları tanımlanması, nörolojik rahatsızlıkların zihin engelli çocukların öğrenmeleri üzerindeki etkileri, zihin engellilerde ve otizmlili çocuklarda davranış problemlerinin nörolojik temelleri ve eğitime ilişkisini içeren bir derstir.

Üstün Zekalılar (Seçmeli)

Üstün Zekalı çocukların özellikleri, eğitim olanakları, eğitim yaklaşımları, yaratıcılık ve düşünme becerileri ile mesleki yönlendirilmeleri işlenecektir.

V. YARIYIL

Zihin Engellilerde Oyun ve Şarkı Öğretimi

Zihinsel engelli öğrencilerle müzik dersinde kullanılması amacıyla nota öğretimi, bir müzik aracı (flüt ya da melodika) kullanımı ve bu müzik aracıyla özellikle çocuk şarkılarının deşifre edilmesini kazandırmayı amaçlayan bir derstir.

Okuma Yazma Öğretimi

Okumanın tanımı ve yapısı okumaya hazırlığın önemi, okumaya hazırlık programlarıyla ilgili çeşitli yaklaşımlar, ülkemizde okumaya hazırlık, okumaya hazırlık programları nasıl olmalıdır, okumaya hazırlık aktiviteleri, yazmaya hazırlık nedir? Bireyselleştirilmiş yazmaya hazırlık materyalleri geliştirme, okuma öğretim yöntemleri, okuduğunu anlamaya hazırlık, önemi, doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan bireyselleştirilmiş okuduğunu anlamaya hazırlık materyali hazırlama, okuduğunu anlama öğretimi, doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan bireyselleştirilmiş okuduğunu anlama materyali hazırlama, bir metnin ana fikrini bulma ve doğrudan öğretim yöntemi ile ana fikir, çıkarma öğretimi konularına yer verilecektir.

Zihin Engellilere Günlük Yaşam ve Sosyal Beceri Öğretimi

Zihinsel engelli öğrencilere tuvalet kontrolü, yemek yeme, giyinme becerileri kazandırabilmek için gerekli ön koşul becerileri saptamayı, ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlamayı, performans düzeyi belirlemeyi; öğretim zamanı- öğretim ortamı-kullanılacak araç gereçleri-pekiştiricileri ve ipuçlarının geri çekilme sürecini içeren öğretim programları hazırlamayı; günlük yaşam becerileri için gerekli ön koşul becerileri saptamayı; öğrenciye öğretilmesi gerekli olan günlük yaşam becerilerini belirlemek için neler yapılması gerektiğini, beceri öğretim esaslarına dayalı olarak günlük yaşam becerilerinin öğretimini planlamayı ve yaşanan ortamlarda kullanılan araç gereçlerde yapılabilecek uyarlamaları içeren bir derstir.

Sınıf Yönetimi

Öğrenci davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler, sınıf ortamı ve grup etkileşimi, sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama, sınıf içinde zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, motivasyon, iletişim, yeni bir döneme başlangıç, olumlu ve öğrenmeye uygun bir ortam yaratma, sınıf içinde karşılaşılan davranış problemleri ve bunlara karşı geliştirilecek önlemler.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Planları ve Öğretimin Bireyselleştirilmesi

Özel Eğitimin Tarihçesi, Program, eğitim programı, müfredat programı, öğretim programı kavramlarının tartışılması, Programın öğeleri ve programı uyarlama gerekçelerinin tartışılması, Yetersizliği olan çocuklar için programı uyarlama önündeki engellerin belirlenmesi, Öğrenmenin basamakları olan edinim, akıcılık, genelleme, kalıcılık kavramlarını açıklanması, bu basamaklara uygun amaç yazılması, Bloom'un taksonomisinin incelenmesi, Bloom'un taksonomisine göre amaç yazma, Hayat Bilgisi Ünitelerinin analiz edilmesi, Hayat Bilgisi Ünitelerinin analiz edilmesi, ÖBT'lerin hazırlanmasını içeren bir derstir.

Küçük Adımlar (Seçmeli)

Küçük adımlar gelişimsel geriliği olan çocuklara yönelik erken eğitim programına giriş, Farklı gelişim gösteren çocuk aileleri ile yapılan çalışmalar ve ailelere psikolojik destek hizmetleri, Küçük adımlar kitapları, Erken Çocukluk Döneminde Kullanılan Diğer Eğitim Programları ve Küçük adımlar gelişimsel geriliği olan çocuklara yönelik erken eğitim programına yönelik rapor hazırlama, Çocuklarda Sıklıkla Görülen Uyum Bozuklukları.

Engelli Aileleri ve Hukuksal Haklar, Farklı gelişim gösteren çocuklara yönelik değerlendirmede kullanılan testler.

Zihin Engellilere İş ve Meslek Eğitimi (Seçmeli)

İş Nedir? Meslek Nedir? Tutum Nedir? Tutum ve Meslek Hayatı İlişkisi, Rehabilitasyon Kavramı ve İş ve Meslek Eğitiminde Rehabilitasyon Hizmetleri, Zihinsel Engellilerde Rehabilitasyon Kavramı: Tıbbi rehabilitasyon+Sosyal Rehabilitasyon+Mesleki Rehabilitasyon, Mesleki Rehabilitasyon Yaklaşımı +Pozitif Ayrımcılık Kavramı, Zihinsel Engellilere Yönelik Temel İş Sağlığı ve İş Güvenliği Eğitimi, Avrupa'daki Engelli İstihdam Modelleri, Zihin Engellilere Yönelik Seçilen Bir Meslek Alanında Beceri Analizi Hazırlama, Zihin Engellilere Yönelik Seçilen Bir Meslek Alanında Hazırlanan Beceri Analizleri İle İlgili Tartışma, İş ve Meslek Eğitiminde Yerel Yönetimden Bir Örnek: Kadıköy Belediyesi Engelsiz İş-İstihdam Projesi Örneği, Zihin Engelli Bireylerin İş ve Meslek Eğitimi Sürecinde Ebeveyn Olmak : Aileler Bu Süreçte Ne Yaşar?, Zihinsel Engellilere İş ve Meslek Eğitimi Veren Okullara Gezi ve İnceleme, ABD'de ki Engelli İstihdam Modelleri, Zihin Engelli Bireylere Yönelik Mesleki Alan Belirleme Çalıştayı (Grup Etkinliği), Türkiye İçin Bir Engelli İstihdam Modeli Geliştirme konularını içeren bir derstir.

Erken Müdahale Programları (Seçmeli)

Erken çocukluk özel eğitiminde erken eğitim ve erken eğitimde aile katılımının önemini ifade eder, Erken çocukluk özel eğitiminde kullanılan değerlendirme sürecini ve bu süreçte kullanılan araçlarını açıklar, Erken çocukluk özel eğitiminde var olan bilimsel dayanaklı uygulamaları açıklar, Erken çocukluk özel eğitiminde davranışçı yaklaşıma dayalı bilimsel dayanaklı program ve uygulamaları açıklar, Erken çocukluk özel eğitiminde ilişki temelli modele dayalı bilimsel dayanaklı program ve uygulamaları açıklar.

VI. YARIYIL

Fen Bilgisi Öğretimi

Bu derste fen bilimleri, fen bilgisinin tanımı, bilimsel bilgiler ve bilimsel bilgi edinme yolları, fen becerileri, fen bilgisi müfredat programının incelenmesi ve düzenlenmesi, fen bilgisi ünite analizleri, fen konularının doğrudan öğretim yöntemine göre sunumu, fen deney analizleri, deney ve gözlem dersi hazırlama, gözlem formu geliştirme, doğrudan öğretim yöntemine göre fen kavramlarının analizini yapma, ölçü aracı hazırlama, öğretim sürecini planlama konularına yer verilecektir.

Okul Deneyimi ve Kaynaştırma Uygulamaları

Kaynaştırılacak öğrenciye yönelik eğitim hizmetinin planlanması için kaynaştırmaya hazırlık programların hazırlanmasını içerir. Aynı zamanda, kaynaştırma programının uygulanması, takibi ve değerlendirme süreçleri yer almaktadır.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri

Bilim nedir? Bilim tanımlarının ortak özellikleri: (1) Sistemli ve güvenilir bilgi birikimi-birikimsellik, (2) nesnellik, (3) olgusalılık, (4) genel geçer teoriler, yasalar üretme, (5) gerçeği bulmaya, olgusal dünyayı açıklamaya yönelik bilişsel bir arayış, (6) yanılmaz dogmaları yani, doğruluğu sınanmadan benimsenen, bir öğretinin ya da ideolojinin temeli yapılan savları içermeme, (7) mutlak-değişmez doğruyu kabul etmeme, (8) tutarlık ölçütüne bağlı bir sına-yanımla ve yanılıgıyı ayıklama süreci, (9) olgusal

yoklanmaya, ussal eleştiriye kapalı ilke ve varsayımlara yer vermeme, (10) yenilenmeye açık dinamik yapı, (11) olgularla ilgili neden-sonuç ilişkilerini bilimsel yöntemleri kullanarak açıklar.

Topluma Hizmet Uygulamaları

Öğrencilerin bilgi ve birikimlerini kullanarak toplumsal bir projede yer almaları amacıyla açılmıştır. Okullarda etüt saatlerinde öğrencilere yardımcı olmak, yaşlı, engelli bakım evleri ve Çocuk Esirgeme Kurumunda kişilere yardımcı olmak, ağaç dikimi yapmak, çevre bilinci oluşturmak, v.b. anlamda oluşturulan projeleri gerçekleştirmektedir.

Otistik Çocuklar (Seçmeli)

Otizm Nedir? Otizmin Tarihçesi, Otistik Çocukların Özellikleri, Otistik Çocukların Dil Ve İletişim Özellikleri, Otistik Çocuklarda Davranış Değişirme, Uygulama Örnekleri, Taklit Becerilerinin Kazandırılması, Oyun Becerilerinin Kazandırılması, Sosyal Becerilerin Kazandırılması, Zihin Kuramı, Düşünme Becerilerinin Kazandırılması, Uygulama Örneklerini içeren bir derstir.

Özel Öğrenme Güçlükleri (Seçmeli)

Öğrenme Güçlüğü ve Terimleri, Öğrenme Güçlüğü'nün Tarihçesi, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocuklardaki Algısal ve Algısal-motor Güçlükler, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocuklardaki Dil ve Konuşma Bozuklukları, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocuklardaki Düşünme Sürecindeki Güçlükler, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocuklardaki Davranış ve Duygusal Özellikler, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocuklardaki Akademik Güçlükler, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocukların Tanılanması, Farklı Kuramların Öğrenme Güçlüğüne Bakış Açısı, Öğrenme Güçlüğü Olan Çocukların özellikleri ve Sağaltım Yöntemleri, Yazma Güçlüğü Olan Çocukların Özellikleri ve Sağaltım Yöntemleri, Aritmetik Güçlüğü Olan Çocukların Özellikleri ve Sağaltım Yöntemleri, Öğrenme Güçlüğünde Sağaltım Yöntemlerini içeren bir derstir.

Zihin Engellilere Türkçe Öğretimi (Seçmeli)

Yazı yazma öğretimi için ön koşul beceriler, Filizlenen okur-yazarlık, Yazılı anlatımın değerlendirilmesi, Okuma ve okuma süreçleri , Okumayı geliştirme stratejileri , Hikaye metin yapısı bilgisi, Hikaye okuma, anlama ve yazma öğretim yöntemleri, Hikaye öğretim tekniklerinin sınıfta uygulanması, Bilgi verici yazı metin yapısı bilgisi, Bilgi verici yazı okuma, anlama ve yazma öğretim yöntemleri, Bilgi verici yazı öğretim tekniklerinin sınıfta uygulanmasını içeren bir derstir.

Çok Engelliler (Seçmeli)

Çok engellilik nedir? Çok Engelli çocuklarda görülebilecek engel türleri. Görme-ışitme engellilik nedir? Çok engelli çocuklarda duyuşal-motor integrasyon sorunları. Çok engelli çocuklarda oryantasyon ve mobilite becerilerinin gelişimi. Çok engelli çocuklarda kognitif gelişim. Çok engelli çocuklarda iletişimin gelişimi. Alternatif ve destekleyici iletişim. Çok engelli çocuklara iletişim becerilerinin öğretiminde "Takvim Sistemi"nin kullanılması. Çok engelli çocuklarda fonksiyonel müfredatın hazırlanması ve kullanılması konularını içerir.

VII. YARIYIL

Rehberlik

Rehberlik kuramları ve uygulamaları, kişisel iletişim, problem çözme yaklaşımları, bireyin kendisini tanınması konularının işlendiği bir derstir.

Zihin Engelliler İçin Öğretim Teknolojileri Materyal Tasarımı I

Zihinsel engelliler için var olan okullarda hayat bilgisi, matematik, dil eğitimi, resim iş, müzik, beden eğitimi derslerinin her birinden yıllık planda yer alan ünitelerden birinin analizini yapma, ünitelerde yer alan konulardan biri için ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlama ve ölçü araçlarını zihinsel engelli öğrencilere uygulayabilmek amacıyla performans düzeyi alma planı yapmayı ve bu ölçü araçlarını ilgili öğretim elemanının denetiminde sınıftaki zihinsel engelli öğrencilere uygulayarak öğrencilerin performans düzeylerini belirlemeyi kapsar.

Yasalar ve Özel Eğitim

Tarihsel Gelişim Sürecinde Toplumun Özürlüye Bakışı; Özürlülere Yönelik Kamusal Politikaların Dünyadaki Tarihsel Gelişimi; Özürlülere Yönelik Kamusal Politikaların Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi; Özürlülere İlişkin Uluslararası Düzenlemeler; Özürlüler ve Toplumsal Yaşama İlişkin Yasal Düzenlemeler; Özürlüler ve Çalışma Yaşamına İlişkin Yasal Düzenlemeler; Özürlü Haklarına Genel Bir Bakış ile ilgili konular ele alınacaktır.

Öğretmenlik Uygulaması I

Zihinsel Engelliler için varolan okullarda anektot gözlem yaparak, zihinsel engelli öğrencilerin sınıfa uygun olmayan davranışlarını kaydetmeyi; öğrencilerin sınıfa uygun olmayan davranışlarını tanımlamayı ; başlama düzeyi grafiğini çıkarmayı, uygun olmayan davranışların olası nedenlerini ve sağaltım yöntemini belirlemeyi , bu sağaltım yöntemini iki hafta süre ile uygulayıp, tekrar gözlemeyi ve sağaltım sonu grafiğini çıkarmayı ; zihinsel engelli öğrencilerin sınıfa uygun olmayan davranışlarının uyuşmayan davranışlarını belirlemeyi ; her öğrenci için etkili pekiştiricileri saptamayı ; uygun davranış ve ödülleri eder ve bedellerini belirlemeyi kapsar.

Meslek Etiği ve Yasal Konular (Seçmeli)

Etik ve mesleki etiğin ortaya çıkışı. Etik ve mesleki etiğin felsefik gelişimi ve modern etiğin gelişimi. Meslek etiğinin boyutları. Meslek etiğine uygun olmayan davranışlar. Meslek etiğine uygun olmayan davranışlar. Özel eğitimde yasal düzenlemeler-Yasa ve yönetmeliklerin incelenmesi. Eğitimci olmak ve meslek etiğini içeren bir derstir.

Konuşma ve Dil Gelişimi (Seçmeli)

Dil ve konuşma nedir? Dil, konuşma ve düşüncenin açıklanıp yorumlanması. Dilin bileşenleri ve dil gelişimi ile ilgili görüşlerin bildirilmesi. Dil ve düşünce üzerine Piaget , Vygotsky, Chomsky, Bruner'in oluşturduğu teoriler. Dil ediniminde davranışçı yaklaşımın etkileri. Pragmatik yaklaşım ve Sosyal etkileşim kuramı. Okul öncesi eğitimde dil gelişiminin seyri. Alıcı ve verici dil becerilerinin açıklaması. Dil ve konuşma gelişimini etkileyen fiziksel, çevresel ve sosyal faktörler. Zihin engelli çocuklarda dil gelişim özellikleri nasıl ilerlerin sorusunun cevabı. Konuşma ve dil bozuklukları. Gecikmiş konuşma ve telaffuz bozuklukları. Öğretmenin sınıf ortamında dil gelişimini destekleme yollarının açıklanması gibi konular dersin içeriğinde yer alıp dönem içerisinde bu kazanımların sağlanması hedeflenmektedir.

Zihinsel Engelli Çocuklar için Materyal Geliştirme (Seçmeli)

Özel eğitimde gerekli olan eğitici araçların tanıtılması. Eğitici Araçların Özel eğitimdeki yeri ve önemini açıklanması. Eğitici araç yapımında kullanılan malzemelerin tanıtılması. Ahşap malzemeden Yap-Boz Yapımı. Duyu eğitiminde gerekli olabilecek materyaller. Kumaş malzemeyi kullanarak Montessori Materyalleri. Özel eğitimde Kukla'nın kullanımı ve Kukla türleri. Kağıt hamurundan El Kuklası Yapımı. Artık malzemeyi kullanarak ipli kukla Yapımı Engel türlerine göre geliştirilecek özel araçlar.

Yetişkin Engelliler (Seçmeli)

Bu ders, yetişkin özürlü bireylerin gereksinimlerini karşılamak için gerekli yöntemlere ve materyallere odaklanmaktadır. İşbirlikçi, disiplinler arası geçiş planlama tekniklerini (örneğin birey merkezli planlama) tanımlanmaktadır. Erişkin özürlü bireyler için işlevsel topluma dayalı müfredat kullanma ve geliştirme konuları tartışılmaktadır. Okul sonrası yetişkin özürülüler için anlamlı ve işlevsel etkinlikler gözden geçirilmektedir.

VIII. YARIYIL

Zihin Engelliler İçin Öğretim Teknolojileri Materyal Tasarımı II

Zihinsel engelliler için var olan okullarda hayat bilgisi, matematik, dil eğitimi, resim iş, müzik, beden eğitimi derslerinin her birinden yıllık planda yer alan ünitelerden birinin analizini yapma, ünitelerde yer alan konulardan biri için ölçüt bağımlı ölçü aracı hazırlama ve ölçü araçlarını zihinsel engelli öğrencilere uygulayabilmek amacıyla performans düzeyi alma planı yapmayı ve bu ölçü araçlarını ilgili öğretim elemanının denetiminde sınıftaki zihinsel engelli öğrencilere uygulayarak öğrencilerin performans düzeylerini belirlemeyi kapsar.

Öğretmenlik Uygulaması II

Zihinsel engelliler için varolan okullarda dönüştürülebilir sembol pekiştireç sistemini uygulayabilmek için gerekli tabloların hazırlanmasını; dönüştürülebilir sembol pekiştireç sisteminin sınıflarda üç hafta pekiştireçlerin geri alınmasına yer verilmeden uygulanmasını; sınıfa uygun olmayan davranışların bir hafta süre ile tekrar gözlenmesini; dönüştürülebilir sembol pekiştireç sisteminin pekiştireçlerin geri alınmasına yer verilerek uygulanmasını; dönüştürülebilir sembol pekiştireç sisteminin geri çekilmesini kapsar. Ayrıca hayat bilgisi, matematik, dil eğitimi, resim-iş, müzik, beden eğitimi derslerinin her birinden bir konu için hazırlanan ders planlarını uygulayarak zihinsel engelli öğrencilerde amaç gerçekleştirilmeyi kapsar.

Aile Eğitimi ve Rehberliği

Özürlü çocukların ailelerinin geçirdikleri uyum evrelerini; hastaneden-eve, evden-okula, okuldan - okula geçişlerde ailelerin gereksinimleri ve karşılama yolları ailelerin uyum sürecine - özürlü çocuğun sosyalleşmesine yardım etme; davranışsal yaklaşıma dayalı aile eğitim oturumları planlamada göz önünde tutulması gerekenler - ailelere beceri öğretimini öğretmeye yönelik aile eğitim oturumları planlama - ailelere kavram öğretimini öğretmeye yönelik aile eğitim oturumları planlama ve ailelere uygulamalı davranış analizi ilke ve işlem süreçlerinin kullanmayı öğretmeye yönelik aile eğitim oturumları planlama ve oturum sürecini yazmaya yönelik bir derstir.

Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi

Türk eğitim sisteminin yapısı ve temel dayanakları, sistem kuramları, örgüt ve yönetim kuramları, yönetim, süreçleri konularının işlendiği bir derstir.

Bilim Tarihi (Seçmeli)

Bilgi kuramı ve bilgi alanları. Bilimsel evrim ve süreklilik. Bilimin dönemsel gelişimi. Rönesanstan sonra bilim dallarının gelişmesi. 20. yüzyılda bilim ve teknoloji.

Düşünme Becerileri (Seçmeli)

Bireyin, yürütücü işlevler, zihin kuramı, karar verme, sorun çözme, iletişim, planlama, örgütlenme, koordinasyon, değerlendirme gibi süreçlerin beceri haline gelebilmesi, bu becerilerin değişik ortamlarda kullanabilme becerisini normal gelişim gösteren ve göstermeyen çocuklarda geliştirmeye dönük yaklaşımları belirleme, örnek programlar hazırlama, değerlendirme süreçlerini içeren bir derstir.

Çevre Eğitimi (Seçmeli)

Çevre sorunları. Dünyamız ve ülkemizdeki çevre sorunları. Ülkemizdeki çevre sorunlarına dönük çözüm önerileri.

